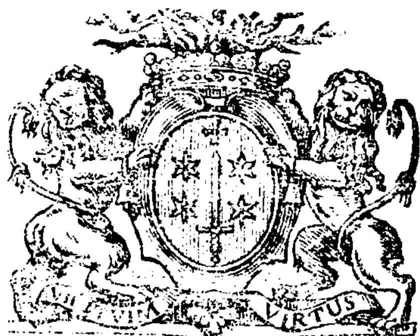
A°. 1858. N°. 291.

Opregte *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 10 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, u tgegeven. · · · Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 6 December.

Uit Lombardije wordt gemeld, dat aldaar te lande menigvuldige pogingen zijn aangewend, om blaauwboekjes van een oproerigen aard uit Sardinie ter sluik in te voeren en te verbreiden, doch dat die pogingen door de waakzaamheid der overheden, met het toezigt belast, zijn verijdeld.

— De directie van de Bank heeft op nieuw eene conferentie gehad met den minister van Financien. Men beklaagt zich zeer over de verkeerde en kwalijk beraamde maatregelen, welke laatstelijk door de genoemde directie zijn verordend, en met welke aan de verordeningen der Regering voor de muntverwisseling belangrijke bezwaren en belemmeringen zijn in den weg gelegd.

BERLIJN, 8 December.

De heer *Bardeleben*, behoorende tot de vrijzinnige partij van den oost-pruissischen adel, die een tijd lang belast is geweest met het oppertoezigt van de politie te Berlijn, doch onder het bewind van den heer *von Manteuffel*, met welks staatkundige inzigten hij zich niet wel kon vereenigen, terzijde is gesteld, is thans weder in eene openbare betrekking geplaatst, en wel in die van regerings-president van de kreits van Minden. Hij vervangt in dezelve den heer *Peters*, die bekend stond als allezins overhellende tot de ultra-behoudende oud-pruissische partij, en na de jongste hervorming van het ministerie, kwalijk in zijne vorige betrekking kon blijven.

— Gisteren heeft de britsche gezant, lord *Bloomfield*, een luisterrijk feest gegeven, 't welk geheel het Hof heeft bijgewoond, met uitzondering alleen van de jonge *Prinses van Pruissen*, die zich in zwangeren toestand bevindt.

VAN DEN RIJN, 8 December.

De hoogbejaarde en te Bonn gevestigde hoogleeraar *Arndt*, welke zich in den tijd der verdrukking zoo verdienstelijk heeft gemaakt jegens het duitsche vaderland, heeft een werk uitgegeven, nopens zijne omzwervingen in dien tijd met den even zoo verdienstelijken baron *Stein*. Daarin komen bijzonderheden voor, betreffende den beijerschen veldheer Vorst *van Wrede*, welke voor dezen beleedigend zijn geacht. De schrijver is deswegens voor de regtbank van Zweibrücken in den beijerschen Paltz gedagvaard, en o. a. tot eene gevangenisstraf van twee maanden verwezen. De bevolking zoowel, als de leden der Universiteit van Bonn, achten de veroordeeling van den bijna 90jarigen grijsaard onverdiend, en hebben daarvan, door een luisterrijken optogt met fakkellicht naar 's mans woning, doen blijken.

PARIJS, 7 December.

Dezer dagen is de zeekaptein *de Laroncière* hier ter stede teruggekomen uit Berlijn, waar hij, zoo als algemeen wordt verzekerd, met eene zending van vertrouwelijken aard belast is geweest. Omtrent het doel van die zending zijn verschillende opgaven in omloop. Sommigen hebben gemeend, dat zijne reis in verband stond met een aanstaand huwelijk van prins *Napoleon*; anderen hebben verzekerd, dat Frankrijk de pruissische Regering heeft willen polsen, omtrent eene gemeenschappelijke expeditie tegen Marocco; weder anderen hebben het als mogelijk beschouwd, dat de genoemde officier naar Berlijn was gezonden, ten einde aldaar nategaan, met het oog op de fransche belangen, in hoe ver de nieuwe politieke toestand van Pruissen aanleiding heeft gegeven tot eene wijziging der betrekking tusschen die mogendheid en Oostenrijk. Met eenige zekerheid kan deswegens evenwel niets worden medegedeeld. Dit alleen weet men, dat de heer *de Laroncière* gisteren ter audientie is geweest bij Z. M. den Keizer. Het zeggen is, dat hij naar Terre-Neuve zal vertrekken, waar hij reeds vroeger is werkzaam geweest, in het belang der fransche visschers, die zich hadden te beklagen over verkrachting, door de koloniale overheid, van de hun- bij tractaat gewaarborgde regten.

— De aangelegenheden van Spanje houden zeer de aandacht bezig. Het blijkt thans, dat met den telegraaf weder eene vergissing heeft plaats gehad, vermits de generaal *Sans* op 3 December wel een voorstel in den Senaat heeft ingediend, om de handelwijze der Regering, wat betreft de herziening der kiezerslijsten, aftekeuren, doch dat dit voorstel nog niet is aangenomen. Volgens het reglement kan eerst twee dagen daarna over dit voorstel worden beraadslaagd. Den 4den is de Senaat niet vergaderd geweest, en evenmin op zondag 5 December.

Het voorstel is inmiddels van veel belang, omdat de aanneming of afstemming van hetzelve den maatstaf aan de hand zal geven van de kracht der oppositie in den Senaat. De bewindslieden hebben in der tijd verklaard, dat de herziening der kiezers-lijsten noodig was, en erkend, dat zij, door dien maatregel te gelasten, afweken van de wet; — dat echter de uitkomst hunne handelwijze zou regtvaardigen, en zij er dan ook op rekenden, dat de volks-vertegenwoordigers zouden goedkeuren hetgeen verrigt was.

De telegraaf meldt heden, dat de commissie van den Senaat voor het adres van antwoord gereed is gekomen met een ontwerp, 't welk geheel is gesteld *in den geest* van de aanspraak der Koningin. Het is de vraag, of hiermede is bedoeld in den geest van het ministerie. Eenige dagbladen hebben medegedeeld, dat de pausselijke nuntius de zinsnede, betreffende de betrekking tusschen Spanje en Rome, zoo als die in de aanspraak voorkomt, zelf heeft opgegeven, zonder dat de ministers daartegen hebben geprotesteerd. Uit dien hoofde zou er nogal eenig verschil kunnen zijn tusschen den geest der aanspraak en de gezindheid der ministers.

PARIJS, 8 December.

In den *Moniteur* is een verslag opgenomen van den maarschalk *Vaillant*, den minister van Oorlog, betreffende de thans bestaande wettelijke bepalingen op het stuk der vervaardiging van vuurwapenen. In der tijd heeft de Keizer te kennen gegeven, dat die vervaardiging onnoodig door wettelijke verordeningen werd belemmerd, en zulks in strijd was met de belangen der nationale nijverheid. Op last van Z. M. is daarop eene commissie ingesteld, aan welke het onderzoek is opgedragen naar de maatregelen, welke zullen kunnen worden genomen ten einde de fransche wapensmeden in staat te stellen om de mededinging met het buitenland, vooral met de te Luik gevestigde fabrieken, te kunnen volhouden.

— In het dagblad *la Patrie* wordt met nogal eenigen ophef verkondigd, dat de heer *Emile de Girardin* aan hetzelve een artikel heeft gezonden „*over de wettige vrijheid en de volstrekte vrijheid*." Dit berigt heeft eenig opzien gebaard, omdat men daaruit meent te moeten opmaken, dat de heer *de Girardin* publicist wil blijven, ook nog nadat hij door de Regering is benoemd tot lid van den kolonialen Raad van toezigt. Men is niet weinig verlangende, te vernemen hoe de voormalige verdediger der volstrekte vrijheid, het thans zal aanleggen om de wettige vrijheid te verheffen, zonder met zich zelven in tegenspraak te geraken.

— Nog voor het einde van dit jaar zal de maatschappij van de oostelijke spoorwegen voor het publiek openstellen de sectie van den spoorweg tusschen Provins en Longueville.

Men heeft dezer dagen een begin gemaakt met het volwerpen der haven te Kehl, in verband met den aanleg van de vaste brug over den Rijn. Drie machines voor het inheijen van palen zijn gereed om in werking te worden gebragt. Ook is het huis gereed, waarin het electritische licht zal worden ontstoken, 't welk de werklieden in de gelegenheid zal stellen om den arbeid ook des nachts voorttezetten. De beweging van de bagger-machine wordt zeer geroemd, en de ijzeren bak, welke in de rivier wordt nedergelaten, wordt zoo snel door den stoom bewogen, dat binnen eenige weinige minuten een wagen van den spoorweg met grind en specie is gevuld. Deze uit de rivier afkomstige materialen worden aangewend voor de aarden-werken van den spoorweg tusschen Straatsburg en Kehl.

LONDEN, 7 December ('s avonds).

H. M. de Koningin heeft, met den Prins-gemaal en de hier te lande aanwezige Prinsen en Prinsessen het kasteel van Windsor verlaten, ten einde zich naar Osborne, op het eiland Wight, te begeven. Het koninklijk gezin heeft zich bediend van een specialen stoomtrein tot Gosport, en heeft aldaar het jagt *Fairy* gevonden, voor den overtogt naar het eiland.

Z. K. H. de *Graaf van Parijs*, welke zich eenigen tijd op Claremont heeft bevonden, zal heden dat kasteel verlaten, ten einde zich naar Sevilie te begeven en zijn oom, den Hertog *van Montpensier*, te bezoeken.

— Het stoomschip *Union* heeft berigten van de Kaap-de-Goede-Hoop, van den 22sten October, aangebragt. Dien dag was de gouverneur, sir *Grey*, in de Kaapstad teruggekomen van de grenzen, alwaar hij, ten gevolge van wederzijdsche toenadering, was geslaagd in het tot stand brengen van een vergelijk tusschen *Moscheh* en den Vrijstaat, met bepaling dat de grenzen zouden verblijven in de rigting, zoodanig als die door den majoor *Harden* was afgebakend.

Aan de Kaap was men echter niet zonder vrees, dat de rust aan de grenzen weder eerlang ernstig zoude worden verstoord, ter zake van de aanhoudende rooverijen, inzonderheid van vee. — Men had veel last van de kinderpokken, vooral onder de kleurlingen.

Er bestaat een ontwerp om de telegrafische gemeenschap van het vasteland van Britsch-Indie met Ceylon uittebreiden tot Mauritius en vervolgens tot de Kaap de Goede-Hoop. De afstand van Mauritius naar de Kaap is 2360 eng. mijlen; doch men zou den metalen draad eerst naar eenig digter bij Mauritius gelegen punt op de kust van Africa brengen, en van daar over land, of onder water, naar de Kaap.

BRUSSEL, 8 December.

De clericale dagbladen komen op tegen het verslag, 't welk door eenige liberale organen is gegeven, omtrent het verhandelde in de vergadering der voorstanders van de vrije handels-beginselen, gehouden op 26 November. Volgens die dagbladen, behelst dat verslag niet alleen onnaauwkeurigheden, maar is men zoo weinig getrouw gebleven aan de waarheid, dat de hevigste aanvallen tegen het ministerie in zoodanige bewoordingen zijn ingekleed, dat men zou wanen, dat de sprekers de bewindslieden ten volle vertrouwden.

Verder beklagen de bladen der geestelijkheid zich over de liberale dagbladpers, die den brief van den graaf *de Liedekerke* of in 't geheel niet heeft overgenomen, of zoodanig heeft verminkt dat de kracht van het bewijs geheel is verdwenen. De clericale bladen hebben alle den brief van den heer *Devaux* in zijn geheel medegedeeld, en hadden van de loyauteit der tegenpartij mogen verwachten, dat deze even zoo zou hebben gehandeld met den brief van den graaf *de Liedekerke*.

De organen der katholieke minderheid deelen den tweeden brief van den heer *Devaux* insgelijks in zijn geheel mede. Het is opmerkelijk, dat het ministeriële hoofdorgaan van dien brief slechts uittreksels geeft.

Het laatstgenoemde hoofdorgaan geeft verslag van het besprokene in de vergadering der Liberale-Associatie, 't welk aanleiding heeft gegeven tot het stellen der candidatuur van den heer *Goblet*. Dat blad treedt in geene bijzonderheden hoegenaamd omtrent hetgeen is aangevoerd voor of tegen de heeren *Goblet* en *Watteeu*. Daarentegen deelt het de geheele aanspraak mede van den president, den heer *Verhaegen*, die bij het openen der vergadering zeer in het breede heeft uitgeweid over de eensgezindheid der liberalen, wanneer het betreft de handhaving der hoofdbeginselen van de belgische Constitutie. De spreker heeft verklaard, dat onder anderen de leus der vereeniging thans is en moet zijn *het verpligte onderwijs*. Die verpligting moet echter zijn eene *zedelijke*, en geenszins eene *legale*, dat is, een dwang, die wordt aangewend met behulp van boeten, gensdarmes en gevangenis. — De heer *Verhaegen* heeft geëindigd met te zeggen, dat hij volstrekt niet was veranderd en thans de beginselen beleed, welke altijd door hem waren voorgestaan. Hij heeft allen, die dit niet mogten willen gelooven, nadrukkelijk verzocht om openlijk tegen hem optekomen „*opdat de fakkel der tweedragt voor goed mogt worden uitgedoofd*". Het blijkt niet, dat iemand daarop het woord heeft gevoerd.

's GRAVENHAGE, 9 December.

Z. M. heeft, bij besluit van 30 Nov., den 2den luit. *W. de Waal*, van het 2de reg. inf., uit de dienst ontslagen.

Z. M. heeft, bij besluit van den 6den dezer, den kapitein *T. G. Schooneveld*, van het reg. gren. en jagers, overeenkomstig punt 4 van art. 38 der wet van 28 Augustus 1851, op non-activiteit gesteld, in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschkit.

— Bij het besluit van het jaar 1824, van 't welk gisteren in de Tweede-Kamer is gewaagd, wordt bepaald, dat geene kerk mag worden afgebroken of gesticht, en geene kerkelijke gemeente mag worden gevormd, dan onder goedkeuring des Konings. Men heeft beweerd, dat dit besluit, als niet bevestigd bij de wet van 1853, als vervallen moest worden aangemerkt, en dat de daarbij behandelde aangelegenheden alleen tot de bevoegdheid der kerkelijke besturen behoorden.

Z. E. de minister voor de R. K. Eeredienst heeft deze meening bestreden, en geoordeeld, dat, als het besluit moest worden toegepast, het te verwachten zoude zijn, dat het allezins door de regterlijke overheid zou worden gehandhaafd.

— Betreffende het *negende* hoofdstuk L. A der staatsbegrooting de (openbare schuld) is eene wijziging voorgedragen, strekkende om het voorgestelde bedrag van *f* 725,312, tot amortisatie van schuld, met nog *vijf millioenen* te verhoogen.

— Bij de algemeene beschouwingen van het *achtste* hoofdstuk (Marine) heeft de heer *v. Franck* zeer aangedrongen op eene uitbreiding van den aanbouw van stoomschepen. Hem is voorgekomen, dat 'er, na verloop van 12 jaren, wel geen zeilschip meer voor de active dienst bruikbaar zal zijn, en dat de scheepsmagt alsdan uit een voldoend aantal stoomschepen zal behooren te bestaan. Hij heeft zijn leedwezen betuigd, dat hij nu reeds van bezuiniging voor de zeemagt had hooren gewagen.

De heer *Storm v. 's Grav.* heeft verlangd, dat bij den aanbouw van schepen ook vooral mogt worden gelet op de kustverdediging, waarvan almede in het geheim committé melding was gemaakt.

De heer *Hugenholtz* heeft geen bezwaar geopperd tegen het eindcijfer der begrooting, maar wel ten aanzien van de wijze, op welke de gelden zijn besteed. Hij heeft beweerd, dat het door den minister geleverde tafereel van den toestand der zeemagt te sterk was gekleurd. Hij heeft aanmerking gemaakt, zoo wel op het materieel, als op het personeel, en heeft begrepen dat, vermits, zooals scheen te blijken, van de 30 schepen in Indie vele in geen goeden toestand zijn, het beter zoude wezen, zich tot de helft te bepalen, maar dezelve in een allezins bruikbaren staat te houden; dat daarin moest worden voorzien, en dat er te veel kracht was aangewend om te vroeg een oefenings-eskader in 't leven te roepen; — dat geheel de organisatie aan eene herziening behoorde te worden onderworpen, en dat men ook er op bedacht moest zijn om aan zekere ontevredenheid en gebrek aan esprit-de-corps bij het personeel te gemoet te komen. Hij erkende, dat het bezwaarlijk is, om bijzondere belangen ten allen tijde met het algemeen belang in overeenstemming te brengen, dat 'er somwijlen afwijkingen moeten plaats hebben, maar hij meende dat dergelijke afwijkingen, zonder misnoegen te baren, geen regel mogten worden. De spreker heeft verklaard, dat hij, omtrent deze aangelegenheden niet bevredigd wordende, geenszins voor het hoofdstuk zou kunnen stemmen.

— De beraadslaging over hoofdstuk VIII der staatsbegrooting (*Marine*) is heden in de Tweede-Kamer voortgezet.

De minister van Marine heeft in de eerste plaats de gisteren door twee sprekers in 't midden gebragte bedenkingen beantwoord. De aanmerkingen van een dier sprekers kwamen hoofdzakelijk hierop neder: 1° dat er niet krachtig genoeg werd aangebouwd; 2° dat jaarlijks nog niet een fregat werd afgewerkt; 3° dat, bij vergelijking met vorige jaren, in 1859 geen voldoende aankoop van hout en materialen zou plaats vinden, terwijl die spreker niet gaarne nu reeds van eene aanstaande vermindering van kosten wenschte te hooren spreken. Het kwam hun minister voor, dat de cijfers niet geheel juist gesteld waren; ook waren de jaren 1856 en 1857 voor den aanbouw van schepen niet gunstig geweest. Daarbij moest men ook bedenken, dat bij de uitbreiding, die onze scheepsmagt in O. Indie had verkregen, belangrijke reparatien geschied waren. Hij vleide zich, dat in het volgende jaar die groote reparatien niet gevorderd zouden worden, zoodat de aanbouw van nieuwe schepen daardoor niet belet zoude worden. Naar zijne meening zouden, met het cijfer dezer begrooting, in 10 jaren aangebouwd kunnen worden 7 schroeffregatten, 12 korvetten en 30 à 30 kleinere stoomschepen en verdedigingsvaartuigen. Wat aangaat de opmerking, dat over 1856 meer dan een millioen aan hout besteed werd, terwijl voor 1859 slechts 6 ton wordt aangevraagd, zeide de minister, dat men, bij de begrooting voor het materieel, niet uitsluitend te rade moet gaan met den wensch om hetzelve voortdurend te vermeerderen; gedurende het eene jaar toch wordt er krachtiger dan in een ander aangebouwd; in 1856 werd daarmede weinig voortgegaan; in 1857 werd slechts voor 6 ton hout aangekocht,

en toch was de voorraad op 1° Januarij aanzienlijk toegenomen, zoo dat er wel 18 schepen als de *Evertsen* vervaardigd zouden kunnen worden. Er bestaat dus geene reden om voor 1859 den voorraad van hout te vermeerderen. — Wat de gebezigde uitdrukking van „vermindering van het cijfer voor Marine" betreft, daarmede had hij bedoeld de geheel buitengewone uitgaaf van 6 ton voor Willemsoord; als dat buitengewone werk zou zijn afgeloopen, en er geene nieuwe buitengewone uitgaven zouden noodig zijn, zou de begrooting van Marine eenige vermindering kunnen ondergaan. Uit deze opheldering zou het blijken, dat het geenszins in zijne bedoeling lag, vermindering te zoeken op hetgeen tot langzame krachtdadige uitbreiding der Marine noodig is.

Wat betreft de aanmerking van den tweeden spreker, dat de zaken te gunstig voorgesteld zouden zijn, heeft de minister zich beroepen op de feiten: 1° dat het o. indische eskader eene gewenschte sterkte heeft bereikt, en dat geene klagten ontstaan zijn over den toestand en de sterkte van dat eskader; 2° dat er een goed oefenings-eskader in de Middellandsche-zee is, hetgeen steeds werd gewenscht; 3° dat op de werven goed en met ijver gewerkt wordt. Nu wilde de minister niet ontkennen, dat op dit een en ander aanmerkingen te maken waren; maar grove gebreken waren niet aangewezen; en daarom meende hij zich met vertrouwen op die feiten te mogen beroepen. — Ten aanzien van het o. indische eskader beriep de minister zich in 't bijzonder op het gezag van den commandant aldaar, die vroeger geklaagd had, maar nu verklaarde dat het eskader goed is ingerigt en dat het aan de behoefte voldoet.

Ten opzigte van de werven verklaarde de minister, dat, als hij naging wat in de laatste jaren op dezelve gearbeid was, hij wel niet kon zeggen dat alles volmaakt is, maar wel dat over het algemeen goed en geregeld gewerkt wordt.

Verder beantwoordde de minister de ten aanzien van het personeel gemaakte aanmerkingen met de verklaring, dat er allezins een goede geest bij het corps bestaat; geenszins een geest van ontevredenheid. In vredestijd zou er wel altijd aanleiding bestaan tot aanmerkingen en tot ontevredenheid van sommigen, tot klagten over onregt, enz.; maar in het algemeen kon hij de gemaakte aanmerking over den heerschenden geest van ontevredenheid tegenspreken. Hij voegde er bij, dat hij zich steeds beijvert om den bestaanden goeden geest aantekweeken, en tot dat einde ook strikte regtvaardigheid in acht neemt.

Daarna heeft de heer *van Hoëvell* nog zijne meening ontwikkeld omtrent het oost-indische eskader, en daarbij voornamelijk aangedrongen op het beteugelen van de zeerooverij.

De ministers van Marine en van Kolonien hebben de noodzakelijkheid om de zeerooverij in den indischen Archipel krachtig te keer te gaan, erkend, en verklaard, dat dit ook gebeuren zal. Aan den bevelhebber van het eskader in O. Indie is last gegeven, zich met den spaanschen commandant op de Philippijnsche-eilanden te verstaan omtrent eene gezamenlijke expeditie, zonder dat hij daartoe eene nadere magtiging van het opperbestuur zal behoeven aftewachten.

De heer *Hugenholtz* heeft daarna zijne vroeger ontwikkelde bedenkingen toegelicht, en te kennen gegeven, dat hij door hetgeen de minister had aangevoerd nog niet overtuigd was dat hij de zaken verkeerd beschouwde.

De algemeene beraadslaging is daarop gesloten, en de 1ste afd. (kosten van administratie) zonder stemming aangenomen.

Bij de behandeling der 2de afd. (betonning, enz.) heeft de heer *Hoynck* aangedrongen op de regeling van de zaak der loodsdienst door eene wet. — De heer *van Franck* heeft daarmede ingestemd.

De minister van Marine heeft de noodzakelijkheid van eene wettelijke regeling dier zaak erkend, en, voor zoo veel dit van hem afhing, de tijdige indiening van eene daartoe strekkende wet toegezegd, zoodat deze nog in dit zitting-jaar zou kunnen tot stand komen.

Bij de behandeling van art. 26 (kosten van het corps der mariniers) heeft de minister, naar aanleiding eener vraag van den heer *Hugenholtz*, verklaard, dat bij de plaatsing bij dat corps de door de commissie voor het examen opgegeven rangschikking steeds met de meeste naauwgezetheid gevolgd wordt.

De art. 8—40 zijn zonder stemming aangenomen.

Bij art 41 hebben de heeren *Dullert*, *Storm van 's Grav.*, *v. d. Linden* en *v. Hoevell* bedenkingen gemaakt tegen de wijze waarop aan de officieren der marine een verhoogd pensioen, voor dienst in de kolonien en tusschen de keerkringen, verleend zou worden; daardoor zou de wet van 1851 op de pensioenen bij de zeemagt langs een zijdelingschen weg gewijzigd worden.

De minister heeft daarop het art. (ten bedrage van *f* 5000) ingetrokken en de spoedige indiening van eene wijziging der pensioen-wet, waardoor het door allen goedgekeurde doel bereikt zou worden, toegezegd.

Ten slotte is het geheele 8ste hoofdstuk aangenomen, met 53 tegen 6 st. — *Tegen* stemden de heeren *v. Franck*, *v. Hoevell*, *Hugenholtz*, *Westerhoff*, *Thorbecke* en *Slicher*.

Morgen zal over het 9de hoofdstuk (Financien) beraadslaagd worden.

— De Eerste-Kamer heeft heden hare zittingen hervat. — De laatstelijk door de Tweede-Kamer aangenomen ontwerpen van wet zijn bij haar ingekomen en naar de Afdeelingen verzonden. — De Kemer heeft zich in Afdeelingen verdeeld, en deze zijn daarna vergaderd om hare voorzitters en ondervoorzitters te verkiezen. — De bijeenkomst is daarop gesloten.

HAARLEM, 8 December.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad dezer stad van heden is o. a. kennis gegeven van het koninkl. besluit ter goedkeuring der heffing van de pl. belasting op den *wijn*, overeenkomstig de onlangs gewijzigde verordening.

In een brief van Ged. Staten is berigt, dat Z. E. de minister van Binnenl. Zaken, ten aanzien van het adres van Amsterdam en Haarlem aan Z. M., tot het overnemen door het Rijk van den weg tusschen beide deze steden, geen grond heeft gevonden om aftewijken van de beslissing, door zijn ambtsvoorganger in den jare 1846 op dit onderwerp genomen.

De voorzitter heeft te kennen gegeven, dat B. en W. van Amsterdam hebben te kennen gegeven, het onderwerpelijke adres geenszins te beschouwen als strekkende tot het erlangen van eene *gunst*, maar als eene kennisgeving, dat beide de steden gebruik wenschen te maken van een haar toekomend *regt*, en dat B. en W. insgelijks aan Ged. Staten hebben kenbaar gemaakt dat zij zich in dit opzigt geheel met B. en W. van Amsterdam vereenigen.

Bij eene eerste stemming wordt uit een door B. en W. voorgesteld tweetal, met 11 stemmen, *J. C. van Drunen* tot waagmeester benoemd.

De aftredende stads-doctoren *A. van der Willigen* en *H. A. Coelen* worden met algemeene stemmen op nieuw als zoodanig verkozen.

Na deliberatie en kennisneming van de voorwaarden van verschillende brandwaarborg-maatschappijen, wordt besloten om het Raadhuis en de daaraan grenzende gebouwen bij de Haarlemsche maatschappij te doen verzekeren.

Op voorstel van B. en W. is besloten tot den verkoop van eenige boomen, zoo binnen, als buiten de stad, gewaardeerd op *f* 999.

Op voorstel van het Burgerlijk Armbestuur wordt het maximum der ondersteuning voor 1859 bepaald op den zelfden voet als voor 1858.

Uit een door regenten ingediend tweetal wordt de heer *W. v. Walré*, met 12 stemmen, op nieuw tot regent van het E. Gasthuis verkozen.

Tot leden van het collegie van commissarissen over de Stadsapotheek zijn op nieuw benoemd de heeren *M. N. Beets*, *P. H. Schultz*, dr. *V. Huurkamp v. d. Vinne* en de drr. *A. v. d. Willigen* en *H. A. Coelen*.

Van de zijde van regenten van het Elizabeths-Gasthuis is ingekomen een brief, in antwoord op een schrijven van B. en W., inhoudende, dat zij niet kunnen besluiten om medetewerken tot het opnemen in hun gesticht van de lijders, die thans in het stads armen- en ziekenhuis worden verpleegd, vermits daarvan het gevolg zou zijn, dat dit gesticht eene gesubsidieerde inrigting zou worden, en dergelijke opname ook in strijd zou zijn met art. 11 der bestaande verordening op het genoemde gasthuis. Op voorstel van den heer *v. d. Breggen* wordt, met 12 tegen 6 stemmen, besloten, het raadsbesluit van den 8sten September, waarbij het opnemen van de genoemde lijders in het E. Gasthuis is bepaald, te handhaven, en de verordening van dit gesticht tot dat einde te wijzigen.

Op voorstel van B. en W. is besloten om de perceelen van het voormalige Proveniers-huis weder voor een jaar te verhuren.

Vervolgens is besloten om aan *J. L. W. F. Stern* toetestaan, de gronden ten n. o. van den molen *de Hoop* voor zijne lijnbaan in gebruik te nemen en aftesluiten.

De Raad heeft besloten tot het in overweging nemen van een voorstel van den heer *del Court*, strekkende tot het aanbieden van een adres aan de Staten-generaal, houdende het verzoek, dat geene ondersteuning, noch in kapitaal, noch in waarborg van renten, zal worden toegekend voor een noorder- of zuider-spoorweg, zoolang aan de provincie Noord-Holland niet dergelijke gunst wordt verleend voor een aanteleggen spoorweg van het Nieuwe-Diep naar of over deze gemeente; — en heeft verder besloten om dit voorstel nog in de loopende maand in behandeling te nemen.

In handen van de commissie voor de pensioenen zijn gesteld de adressen van de ambtenaren bij het hoofd-kantoor der accijnsen, *W. v. d. Star*, *J. W. de Graaf* en *J. G. Mulder*, welke, ten gevolge van de opheffing van het afzonderlijk kantoor voor de accijnsen, met den eersten Januarij aanstaande eervol als zoodanig zijn ontslagen; — strekkende tot het erlangen van pensioen.

De Raad heeft besloten om het huis in de Groote Houtstraat, in huur bij het bestuur van den Haarlemmermeer-polder, weder voor een jaar aan dit bestuur te verhuren.

In handen van de Kamer van Koophandel is gesteld een brief van B. en W. van Rotterdam, verlangende te vernemen of de Raad genegen zoude zijn om mede te werken tot herziening der bestaande beurtverdragen, met het doel, dat afgezien worde van het regt der uitsluitende vaart, en om verder daarin de voor den handel wenschelijke wijzigingen te brengen.

HAARLEM, 9 December.

Berigten uit Konstantinopel, in Marseille aangebragt, melden, dat de ambassadeurs der groote mogendheden drukke conferentien hebben gehouden over den bedenkelijken toestand, in welken de bevolking van de Donau-vorstendommen verkeert. — Men dacht, dat een gedeelte van de oorlogs-reserve van Azie onder de wapenen zou worden geroepen, en niettegenstaande reeds een groot gedeelte der geldleening was aangekomen, waren de troepen nog niet behoorlijk betaald. — Uit Perzie werd gemeld, dat de fransche militaire zending daar te lande met eerbewijzen en groote vreugdebetooning was ontvangen.

— De russische Grootvorst *Konstantijn* is den 6den uit Genua vertrokken, ten einde zich naar de haven van Villafranca te begeven.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd, aan de damesbestuurderessen van de loterij, ten behoeve van het te Elburg te stichten weeshuis der Hervormde gemeente, een prachtig bewerkt kanapé-kussen te schenken, en van H. K. H. Prinses *Frederik* is tot hetzelfde doel ontvangen eene zeer sierlijke en keurig bewerkte voetenbank.

— De directie van de armen-loterij te Krommenie heeft het genoegen gehad, van H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden een fraai bewerkt kanapé-kussen voor deze loterij te ontvangen.

— Voortaan zal de sneltrein op den Rijn-spoorweg van Emmerik in de rigting van Amsterdam en Rotterdam aan de stations van Ede en Maarsbergen, voor het opnemen van personen, aanhouden.

— Van 27 Nov. tot en met 3 December zijn in Vriesland 27 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 4113.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 December. Den 8sten dezer in Texel binnengekomen: *Aurora*, Couret, Galatz; de stoomb. *Rembrand*, Bordeaux; *Magnet*, Londen; *Engelina*, Smit en *Jonge Andries*, Steffens, beide van Petersburg; en uitgezeild: *Johannes*, Voogd, Konstantinopel; *Aeolus*, Wegener, Corfu; *Hendrika*, Zoutman, Messina; *Anne Willem*, Bakker, Napels; *Susanna*, Moesker en *Orion*, Buiten, beide naar Livorno; *Stella Matutina*, Beekman, Genua; *Coronie*, Mos, Nantes; *Geertina Harmina*, Dijkstra, Jersey; *Prov. Overijssel*, Gruppelaar, Dundee; *Hannah*, Simpson, Newcastle; *Hannah*, Busch, Dantzig; *Anna Margaretha*, Jansen, Rostock; *Kristina Margaretha*, Abrahamsen, Kopenhagen; *Hannah*, Andersen, Christiania. Wind z. z. o.

Den 8sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Cornelia*, de Vries, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Hendrika*, Plukker, Petersburg; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Ocean Queen*, en *Seahorse*, beide naar Hull. Wind o. n. o.

Den 8sten dezer van Brouwershaven uitgezeild: *Jacoba Helena*, Swart, Melbourne.

Voor 18 Oct. van Rio Grande uitgezeild: *Monnikendam*, Flik, Falmouth.

Den 22sten Oct. van Buenos Ayros uitgezeild: *Levant*, Noordhoek, Antwerpen.

Den 17den Oct. te Montevideo binnengekomen: *d'Ommelanden*, Wieringa, Hamburg.

Den 28sten Oct. te Rio de Janeiro binnengekomen: *Frouwina*, Bakker, Hamburg; en uitgezeild: 28 dito *Catharina*, Bakker Jr.; 4 Nov. *Joan*, Rink Fijn, beide naar 't Kanaal.

Den 30sten Nov. te Livorno binnengekomen: *Antje Haverbult*, van Heuvelen, Port Maurice; en uitgezeild: 1 dezer *Martha Johanna*, Jonker, Londen.

Den 2den dezer te Genua binnengekomen: *Meta*, Cafiero en *drie Gebroeders Sikkens*, Kamminga, beide van Amsterdam; *Alida*, Oldenburger, Newcastle; en uitgezeild: *Margina*, Nepperus, Londen.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 6 December. *Tarwe* prijsh.; 70 à 74 p. Ommel. *f* 6,70 à *f* 7,50; 70 à 72 p. Old. *f* 6,50 à *f* 6,90. *Rogge* 10 c. hooger; 66 à 70 p. *f* 5,40 à *f* 6. *Boekweit* 10 c. hooger; 62 à 64 p. gr. zand *f* 4,50 à *f* 4,90; 64 p. veen *f* 4,60. *Gerst* 10 c. lager; 56 à 58 p. w. *f* 4,25 à *f* 4,55; 54 à 56 p. zomer *f* 3,85 à *f* 4,15. *Haver* 5 à 15 c. lager; 38 à 50 p. dikke *f* 3 à *f* 4,20; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,70 à *f* 3,30. *Paardenboonen* *f* 6 à *f* 6,50. *Koolzaad* met weinig handel; *f* 12,50 à *f* 13,75. *Gort* grove *f* 8 à *f* 8,50; parel *f* 10,50 à *f* 12,50.

SNEEK, 7 December. *Boter* *f* 43. *Kaas* *f* 24 à *f* 27.

DELFT, 9 December. *Boter* *f* 43 à *f* 52.

237ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

4de Lijst. N°. 7754, een prijs van *f* 1500. N°. 16744, een prijs van *f* 1000.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

9 *December* 1858. 4½ *ure*.

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	106½	—	—
Ned. Bank 4 "	170	—	—
W. Schuld 2½ "	63 15/16	64	—
" , 3 "	75½	9/16	75½
" 4 "	97¾	7/8	97¾
Amort. Sd. 3 "	92¾	—	—
Handl. Ms. 4½ "	141¾	—	—
O. I. Leen. 4 "	97 11/16	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	-	
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" Rots. 2½ "	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. ....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. ....1½ p	30¼	7/16	30⅜
" ....3 "	46	3/16	—
" Bin. 3 "	42 1/16	5/16	42¼
Am.-Schuld	—	—	—
Bew. Coup.	6¼	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. ....3 p	47¼	5/16	47¼
" 1856. 3 "	45 13/16	7/8	—
" Uitgest. .	—	—	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	106¼	3/8	—
" 5 "	—	—	—
Certif. Obl. 5 "	91⅞	—	—
" " 4 "	—	—	—
" *Stglts* 4 "	86	3/16	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54 5 "	—	—	—
" 55. 5 "	102 3/16	5/8	—
" Hamb. 5 "	99	—	—
" Lond. 5 "	101⅜	—	—
" " 4½ "	99	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	66½	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	—	—	—
Oblig. ....4 p	82½	—	—
PRUISSEN.			
Oblig. ....4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	208½	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
" " 4 "	—	—	—
" Met. 5 "	78⅛	3/16	—
" r. Amst. 5 "	87⅛	¼	87⅛
" Nat. 5 "	78 9/16	5/8	—
" 54. 2½ "	39 9/16	—	—
Wener Bank *f*	1112	—	—
" . . "	—	—	—
" 4 p	337	338	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
" *Rots.* 5 "	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	99⅝	—	—
" 39. 5 "		—	—
" 43. 5 "	99¼	—	
" 52. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	89½	—	—
" Parijs. .	76	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	16 3/16	7/8	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	40 13/16	15/16	—
" Uitg. 2½ "	15½	—	—
GRENADA.			
Oblig. ....3½ "	20⅛	3/16	—
" Uitg. . .	—	—	—
MEXICO.			
Oblig. ....3 p	18⅜	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope* *f*	—	—	—
" Lt. B.	880	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Am. Bankact.	—	-	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C.B. 7 "	84⅞	—	-
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	—	—	—

Handelm. contant 141⅞. Russische spoorweg 80½, 81 à 80⅜; volgefourn. dito *f* 244½ à 245. De 4½ pc. Russ. spoorweg 90½ à 9/16. De 2½ pc. Metall. div. dat. 39⅛; idem van October 38¾ à 13/16; 5 pc. idem div. dat. 77 13/16. — Beleening 3½. Prolongatie 3½. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De beurs was heden over 't algemeen willig; vooral de spaansche fondsen hooger.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 30,02½; dito Nat. *f* 30,02½; Div. in Eng. per £ *f* 11,67½; Eng. Russen per £ *f* 11,67½; Frans. *f* 55½; Belg. *f* 55⅞; Pruiss *f* 34 11/16; Hamb. Russen *f* 34¼; Russen in Z. R. *f* 34½; Pools. in Fl. *f* 27.

MADRID, 8 December. De 3 pc. 43.90; 1½ pc. 31.45.

WEENEN, 9 December. De 5 pc. metall. 85.40; nat. 86.10.

LONDEN, 9 December. De 3 pc. gecons. resc. 96¾ à ⅞ ex div. Mexico 20⅛ à ⅜. Spanje 47 à ½, en 31 à ¼.

PARIJS, 9 December. De 3 pc. 73 fr. 40; 4½ pc. 96 fr. 30. Spanje 43½, en 30¾.

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 9 December. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,50 à *f* 5,60. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75 Dito Pistolen *f* 9,50 à *f* 9,60. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr., *f* 9,25 à *f* 9,35 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 10 à 11 pc. Zilver van 900 à 850 d. *f* 104,20 à *f* 105, per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische Daalders *f* 1,74 à *f* 1,77. Tiengulden-stukken *f* 9,65 à *f* 9,75.

Ter voorziening in eene der vacante predikants-plaatsen bij de Ned. Herv. gemeente te Rotterdam, is door de daartoe bevoegden uit het vroeger opgemaakte twaalftal het volgende zestal gekozen: de DD. *W. P. Scheuer*, te Leeuwarden; *E. Laurillard*, te Leyden; *L. W. E. Rauwenhoff*, te Dordrecht; *J. G. Schuuring*, te Hoorn; *B. J. Adriani*, te Utrecht; *H. P. Berlage*, te Zalt-Bommel.

*** De ondergeteekenden berigten op nieuw met welgemeende dankzegging, dat zij voor den Protestantschen schoenmaker ontvangen hebben: van N. N. te Veghel *f* 3, en van A. S. te Deventer *f* 5.

R. P. VERBEEK.

Dinther, 6 *Dec.* 1858. J. P. G. MASMAN.

*** Sedert het vorig berigt (zie Haarl. Cour. 3 Dec. jl.), maakt de ondergeteekende, onder dankbetuiging melding van de ontvangst der navolgende giften voor de ongelukkige weduwe:

Door ds. *van Tricht* te Woubrugge: van mejufvr. E. te Haarlem *f* 5; van N. N. te Opijnen *f* 10; van G. A. V. T. te Arnhem 2 coup., te zamen *f* 3,71; van A. S. te Woubrugge *f* 4,50; van H. V. D. te Woubrugge 1 coup. groot *f* 1,98; van mejufvr. K. te Woubrugge *f* 4, en van J. K. te Woubrugge *f* 4.

Door ds. *Brutel de la Rivière* te Haarlem: van J. P. twee coup., te zamen *f* 2,47; van S. K. *f* 2,50; van N. N. *f* 1; van H. en J. te Amsterdam *f* 10, en van Y. Z. te Arnhem *f* 20.

Hoogmade c. a. (Prov. *Z.-Holland*), 6 *December* 1858.

C. J. B. VAN DEN BERG, Predt.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM, 8 December 1858.
JOH. HEND. HOOGEWERFF, Wed. van *J. C. Wilms*, en
JOHANNA CATHARINA SCHOT.

*** Getrouwd:

'sGRAVENHAGE, 8 December 1858.
W. P. J. KNIBBELER, Weduwenaar van *J. Rosa*, met
H. C. C. GREEVEN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

OSSENDRECHT, 9 December 1858.
B. J. GREVERS, van *Klundert*, en
J. C. VEEFKIND.

*** Getrouwd:

ZUTPHEN, 9 December 1858.
C. H. EHRENFELD, van *Kampen*, en
W. VAN DEN BERGH.

*** Heden beviel van een' ZOON *J. C. ROELANTS — JONKER.* Eenige kennisgeving.

SCHIEDAM, 5 December 1858.

*** DEVENTER, 6 December. Voorspoedig bevallen van een ZOON *J. E. H. C. VAN VLOTEN* geb. *VAN GENNEP.*

*** Den 6n December 1858, is te MOORDRECHT, bevallen van eene DOCHTER, *J. A. VAN HOUWENINGE*, geboren *HOOGENDIJK.*

*** Bevallen van eene DOCHTER *MARIA LODER — GRAMSER.*

GORINCHEM, den 7den December 1858.

*** Bevallen van een' ZOON *H. F. VAN KAPEL*, geliefde Echtgenoote van H. W. TILANUS.

RIJSWIJK, 7 December 1858. Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON, Vrouwe *E. F. DELPRAT*, geb. *VAN SANTEN KOLFF.*

's GRAVENHAGE, 7 December 1858.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. M. F. DEERNS — KNOOPS.*

WIJK BIJ DUURSTEDE, 8 December 1858.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 23 jaren, mijn hartelijk geliefde Zoon Mr. GERRIT NOORDINK, Advocaat, diep betreurd door mij, mijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en verdere Betrekkingen.

ENKHUIZEN, 3 December 1858.
A. J. T. MOEREL, Wed. *Noordink.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een hoogst geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 23 jaren, ANNA GEERTRUIDA MARINA, innig geliefde jongste Dochter van den Gep. Lt. Kolonel M. G. VAN RADEN en Vrouwe A. E. E. VAN RADEN — VAN MEURS. Eenige kennisgeving.

TWELLO, 5 December 1858.

*** Heden overleed na eene hevige ziekte van weinige dagen, ons jongste Kind CORNELIS, in den jeugdigen leeftijd van bijna 17 maanden.

HOOGEVEEN, 5 December 1858.
J. F. JACOBSEN.
S. G. JACOBSEN, RONDEBOOM.

Eenige kennisgeving.

*** Heden werden wij diep bedroefd, door het overlijden van onze veelgeliefde Dochter ANNA MARIA CATHARINA, in den jeugdigen leeftijd van bijna twintig jaren.

OOST-BLOKKER, 5 December 1858.
H. J. DE HAART.
W. H. DE HAART, geb. VAN DEN STEEN.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden in den jeugdigen leeftijd van circa 16 jaren ANNA MARIA, diep betreurde jongste Dochter van

AMSTERDAM, 6 December 1858.
Wed. J. A. D'AILLY, BORNWATER.

Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig smartvol lijden overleed heden in den ouderdom van 41 jaren, de Wel-Ed. Gestrenge Heer PETRUS MARIUS COLLARD, Luitenant ter Zee 1ste Klasse, Ridder der Militaire Willems-Orde 3de Klasse, diep betreurd door mij, zijne Ouders en verdere Betrekkingen.

BREDA, 6 December 1858.
R. A. J. VLIELANDER, Wed. *P. M. Collard.*

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op heden overleed plotseling, in den ouderdom van ruim 74 jaren, onze waarde Vader en Behuwd-Vader HENDRIK WESSELING, hartelijk betreurd door ons, zijne Klein-Kinderen en allen die hem van nabij gekend hebben.

MAARTENSDIJK, 6 December 1858.
H. C. WESSELING.
S. A. WESSELING, VAN DER VLIET.

*** Heden morgen, ten drie uren ontsliep, na eene kortstondige doch hevige ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer ALBs. RUYS, in den ouderdom van ruim twee en veertig jaren. Wat ik en mijne vijf Kinderen, waarvan sommigen nog te jong zijn om dien grooten slag te kunnen beseffen, in den braven Man en huisvader verliezen, kunnen allen diegene gevoelen die den overledene van nabij gekend hebben. De hoop op een zalig wederzien zal alleen in staat zijn om de smarten van mijn groot verlies eenigzins te lenigen Wed. ALBs. RUYS.

VEESSEN, 6 December 1858. A. NEUTEBOOM.

*** BOVENCARSPEL, 6 December 1858. Heden overleed in den ouderdom van 56 jaren en 8 maanden ANTHONI HAAKMAN. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ten mijnen huize, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, Mejufvrouw CORNELIA HEYTING, in den ouderdom van bijna tachtig jaren.

ROTTERDAM, 7 December 1858.
M. VERVEER, Wed. *H. A. Schadee.*

*** Heden overleed, tot droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, in bijna vier en zestigjarigen leeftijd, mijne dierbare Echtgenoot ROELOF JESSE, Apotheker alhier, met wien ik veertig jaren gelukkig door den band des Huwelijks was vereenigd.

LEYDEN, 6 December 1858.
C. VAN GEER, Wed. *R. Jesse.*

*** *Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen tusschen de Grebbe en Dieren, van Arnhem naar Apeldoorn en van Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt*, berigten:

1°. Dat op 6 December 1858, ter aflossing zijn **Uitgeloot** ELF AANDEELEN in de Geldleening tot het aanleggen van den eerstgenoemden weg gesloten, tegen 5 ten honderd renten, en wel de nommers 41, 59, 62, 72, 85, 119, 146, 211, 275, 285, 299.

2°. Dat deze aflossing, van den 1sten Januarij 1859 af, verkrijgbaar is ten Kantore van de Heeren VAN RANZOW en CIE., te Arnhem, des voormiddags van 9 tot 12 ure, tegen afgifte van de Akten van Aandeel en van de nog niet verschenen Coupons van renten, en, na dien 1sten Januarij 1859, van de genoemde uitgelote Aandeelen geene renten meer worden voldaan.

En 3°. Dat de rentebetaling over 1858, op de beide Geldleeningen door voornoemde Commissarissen gedaan, verschuldigd, van het gemelde tijdstip af, ten Kantore voornoemd verkrijgbaar zal zijn.

*** ABR. HEEMSKERK, Directeur der Negotiatie, opgerigt door B. VAN DEN SANTHEUVEL & ZOON, brengt ter kennisse der geïnteresseerden, dat te beginnen met den 15den November, des Maandags, Woensdags en Vrijdags van elke week, gedurende drie maanden, en daarna alleen des Woensdags, van 10 tot 1 ure, ten zijnen Kantore Oudezijds Voorburgwal, bij de Oude Kennissteeg, K 587, zal worden gevaceerd tot betaling van **vijfentwintig gulden** per Aandeel, tegen stempeling op de stukken.

De goedgekeurde Rekening is, ter inzage der Belanghebbenden, op vertoon hunner Aandeelen, bij de Notarissen LOUWERSE & BIESMAN SIMONS, alhier gedeponeerd.

Amsterdam, 10 *November* 1858.

*** In den jare 1800 acht en vijftig, den eersten December, ten verzoeke van:

I. *a.* BERNARDUS GEORGIUS TIMANS, zonder beroep, wonende te Hoorn;

b. Mejufvrouw ANNA REGINA TIMANS, Vrouw van- en bijgestaan door LUCAS MARCUS STIKKEL, Koopman, wonende te Groningen;

c. HENDERICUS TIMANS, gepensioneerd 1ste Luitenant bij de Dragonders, wonende te Voorschoten;

d. GERHARDUS BONAVENTURA TIMANS, Kunstwerker, wonende te Laren;

e. Mejufvrouw REGINA ANNA TIMANS, Weduwe van wijlen HUBERTUS TER STRAATEN, zonder beroep, wonende te Groningen;

— te zamen vertegenwoordigende hunnen overleden Vader HENDERICUS JOSEPHUS TIMANS, uit diens huwelijk met ANNA CHRISTINA KRAMER geboren; —

II. Mejufvrouw CATHARINA REGINA HELENA VAN STRAATEN, zonder beroep, wonende te Groningen, vertegenwoordigende hare overledene Moeder CATHARINA HELENA TIMANS, uit haar huwelijk met AUGUSTINUS VAN STRAATEN geboren; —

III. *a.* BERNARDUS HENDERICUS JOSEPHUS KOETS, Medicinae Doctor, wonende te Groningen;

b. PETRUS JOSEPHUS KOETS, Professor, wonende te Culemborg;

c. FRANCISCUS CAROLUS WERNERIUS KOETS, Scheepsheelmeester, wonende te Groningen;

d. Mejufvrouw REGINA ANNA HELENA KOETS, zonder beroep, wonende te Zwolle;

e. JOSEPHUS MATTHEUS JOHANNES KOETS, Koopman, wonende te Groningen;

f. JOHANNES WERNERIUS JOHANNES KOETS, Koopman, wonende te Groningen;

g. Mejufvrouw ANNA CHRISTINA ELISABETH KLOOSTERHUIS, Weduwe van wijlen JOHANNES MATTHEUS JOSEPHUS KOETS, zonder beroep, wonende te Groningen, als Moeder en Voogdes over hare minderjarige Kinderen uit haar huwelijk met genoemden J. M. J. KOETS geboren, met name JOHANNES FRANCISCUS, — AUGUSTINUS JOHANNES SIVERINUS, — BERNARDUS PETRUS JOSEPHUS, — MARIA CATHARINA JOSEPHINA, — MARIA ENGELINA PETRONELLA, en SEVERINUS JOHANNES HERMANNUS;

— deze allen als Kinderen en Kleinkinderen van wijlen Mejufvrouw MARIA ENGELINA TIMANS, uit haar huwelijk met JOHANNES FRANCISCUS KOETS, Koopman, gewoond hebbende te Groningen, geboren; —

IV. *a.* CATHARINA MARIA TIMANS, Vrouw van- en bijgestaan door ANTOON KOCH, zonder beroep, wonende te Groningen;

b. HARMANNUS BERNARDUS TIMANS, Schoolonderwijzer, wonende te Groningen;

c. 1. GERHARDUS JOSEPHUS BUISSING, Smid;
2. ANNA BUISSING, zonder beroep;
3. PETRUS BUISSING, Schrijnwerker;
4. CATHARINA BUISSING, zonder beroep, en
5. JACOBUS PETRUS BUISSING, als Vader en Voogd over JOHANNA MARIA BUISSING, allen wonende te Groningen; —

— deze vijf vertegenwoordigende wijlen hunne Moeder REGINA CATHARINA TIMANS, uit haar huwelijk met J. P. BUISSING voornoemd geboren:

— deze allen als Kinderen en Kleinkinderen van NICOLAUS CHRISTIANUS TIMANS, uit diens huwelijk met ANNA CHRISTINA SMIT geboren; —

tot deze oproeping, bij openbare Dagvaarding, verlof verkregen hebbende van de Arrondissements-Regtbank te Groningen, bij dispositie van den negentienden October 1800 acht en vijftig, behoorlijk geregistreerd, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. S. M. S. MODDERMAN, Advocaat, wonende te Groningen, heb ik, PIETER HEKKEMA, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen en aldaar wonende,

ten **eerstenmale Gedagvaard:**

1) PETRUS TIMANS;
2) REGINA ALEXANDRINA TIMANS;
3) BERNARDUS ANTONIUS CASPARUS TIMANS,

allen laatst gewoond hebbende te Groningen, thans woonplaats onbekend,

om, na verloop van **drie maanden** na heden, en dus op **Vrijdag den elfden Maart 1800 negen en vijftig**, des voormiddags ten half tien, te verschijnen voor de Arrondissements-Regtbank te Groningen, zitting houdende in het Paleis van Justitie, in de Oude Boteringestraat aldaar,

ten einde:

Aangezien voor ruim vijftig jaren uit Groningen is vertrokken PETRUS TIMANS, wonende te Groningen, een Broeder van der Eischers Auteurs en Regtsvoorgangers:

HENDERICUS JOSEPHUS TIMANS,
CATHARINA HELENA TIMANS,
MARIA ENGELINA TIMANS, en
NICOLAAS CHRISTIANUS TIMANS, zonder dat sedert dien tijd van hem eenige tijding is gekomen, of den Eischers eenig bewijs van zijn aanwezen of van zijn overlijden is voorgekomen;

Aangezien vóór ruim veertig jaren uit Groningen zijn vertrokken REGINA ALEXANDRINA TIMANS en BERNARDUS ANTONIUS CASPARUS TIMANS, wonende te Groningen, Kinderen van wijlen JOHANNES G. TIMANS, bij wijlen JOHANNA HOELEN in echte verwekt, welke JOHANNES G. TIMANS was een Broeder van der Eischers Auteurs en Regtsvoorgangers bovengenoemd, zonder dat ook van deze afwezigen sedert dien tijd eenig berigt is gekomen, of eenig bewijs van hun aanwezen of overlijden den Eischers is toegekomen;

Aangezien bereids bij Vonnis der voormelde Regtbank van den 26sten Januarij 1850 voor deze afwezigen een Bewindvoerder is benoemd;

Aangezien mijne Requiranten er belang bij hebben, dat de staat van onzekerheid, waarin zij naar regte nopens het bestaan dier afwezigen verkeeren, worde vervangen door eene Regterlijke zekerheid, en zij daarom wenschen te procederen tot vermoedelijk overleden-verklaring der afwezigen;

Mitsdien van hun aanwezen te doen blijken op zoodanige wijze, als de wet verlangt; zullende de Eischers, bijaldien noch de Gedaagden, noch iemand voor hen opkomt, die van hun bestaan doet blijken, ten dienenden dage daartoe concluderen, dat het hun worde vergund de Gedaagden **andermaal**, overeenkomstig het voorschrift der wet, te doen dagvaarden, met uitspraak over de kosten. Tevens heb ik de Gedaagden aangezegd, dat Mr. B. D. H. TELLEGEN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen, en wonende te Groningen, als Procureur voor de Eischers zal occuperen.

Ik heb dit mijn Exploit voor ieder der Gedaagden aangeplakt aan de hoofddeur van de Audiëntiezaal der opgemelde Regtbank en aan het Huis der Gemeente te Groningen, en voor ieder hunner een Afschrift gelaten aan den Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen, sprekende met zijn Edel Achtbare in persoon, die het oorspronkelijke met **gezien** heeft geteekend, en het voorts nog doen plaatsen in de *Haarlemsche Courant* en in de *Groninger Courant*, als zijnde de daartoe door de Regtbank bij bovenvermelde beschikking uitdrukkelijk aangewezen Nieuwspapieren.

De kosten dezes zijn *f* 25,46½ Cent.

(*Get.*) P. HEKKEMA, Deurw.

Exploiten . . . . *f*	2,25
Schrijfloon	10,20
Repertoire	0,10
Zegels	6,90
Registratie	3,31½
Aanplakking . . .	1,80
2 Couranten . . .	0,60
Visa	0,30
	f 25,46½

Gezien en Copij overgenomen door mij Officier van Justitie in het Arrondissement Groningen.

Parket, 1 December 1858.

(*Get.*) SCHIFFER.

Geregistreerd te Groningen, den tweeden December 1800 acht en vijftig, deel 68, Folio 157, recto vak 8 en 9, twee bladen zonder renvooijen; ontvangen drie regten van *f* 0,80, is *f* 2,40, voor 38 opcenten *f* 0,91[5], te zamen drie Gulden een en dertig en een halve Cent.

De Ontvanger;
(*Geteekend*) POSTER.

Voor eensluidend afschrift:
Mr. B. D. H. TELLEGEN, Procureur.

GAS—FITTERS.

Bekwame GAS-FITTERS, kunnen dadelijk werk bekomen aan de Gasfabriek te Haarlem.

*** Eene **JUFVROUW**, van de P. G., geëxamineerd in de Hollandsche, Fransche, Duitsche en Engelsche Talen, bekwaam de Muzijk (piano) grondig te onderwijzen, als ook de beginselen van het Teekenen, zag zich gaarne geplaatst als *Gouvernante*, bij eene Familie in de Oost-Indiën, of wel bij eene Familie, die binnen kort derwaarts denkt te vertrekken. Reflecterenden, gelieven zich *franco* te adresseren, onder Letter IJ, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Er wordt gevraagd: Eene SECONDANTE, van de P. G., die ook de Fransche Taal kan onderwijzen. Adres met *franco* Brieven onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar J. VAN HOEVE JR., te Gorinchem.

*** Eene JUFVROUW, van de P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst tot *Gezelschap eener Dame* of *tot assistentie in een Huishouden.* Zij is reeds vier jaren in dergelijke betrekking geweest, en kan met den Wasch omgaan. Eene fatsoenlijke behandeling zal meer in aanmerking komen dan Salaris. Adres, onder Lett. G., bij Gebroeders MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco.*

*** Wordt verlangd tegen Februarij e. k., eene WERKMEID, van middelbaren leeftijd, zindelijk in haar werk en goed kunnende Strijken en met de Wasch omgaan; van goede getuigen voorzien. Nader adres bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

*** *Un jeune homme, R. P. muni de bons certificats, possèdant le 3me rang, examiné dans la langue Française et Allemande, à même d'enseigner à fond l'Anglais, et par principes les langues anciennes, désire de trouver une condition de GOUVERNEUR ou de SEGONDANT, vers le mois de Février. Pour les plus amples informations on est prié de s'adresser franco sous les initiales V. S. à Mr. A. KNOOP Klein Heiligland à Harlem.*

*** *On demande pour le mois de Février une BONNE, R. P. munie de bons certificats, pour soigner un enfant de deux ans. S'adresser sous l'initiale C., au libraire et marchand d'estampes J. C. ESTOR Jr. à la Haye.*

VERITABLE.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

van Doctor GIRANDEAU DE St. GERVAIS te Parijs, wordt voortdurend versch afgeleverd in Groote Flesschen van *f* 8.— en Kleine Flesschen van *f* 4.—, bij H. H ULOTH, Apotheker Zeedijk hoek Kolksluis te Amsterdam, alsmede het ECHTE PAPIER en de COMPRESS van ALBESPEYRES, tot verbinding van Fontenellen.

*** **UIT DE HAND TE KOOP.**

Eene kapitale HEERENHUIZING met grooten TUIN, Stalling voor Paarden en Koeijen, ruim Koetshuis met koetsierskamer, alles aan elkander, staande en gelegen in eene der kleine Steden der prov. Utrecht. Het Huis heeft twaalf ruime Kamers, waaronder eene Zaal, meest allen behangen en eenige gestukadoord, wijders Dienstbodenkamers, Zolder, verwulfde Kelders, Keuken met Regen- en Wel-pompen, terwijl den met smaak aangelegden Tuin, beplant is met schoone Heesters en Vruchtboomen.

Te aanvaarden met Mei 1859, en te bevragen met ondergeteekende *franco* Brieven, onder Lett. A., bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te Utrecht.

*** **SLIJTERIJ TE UTRECHT.**

Te KOOP: Eene der drukste **SLIJTERIJEN**, in Utrecht, welke een zeer goed bestaan opleverd. Inclinerenden adresseren zich, onder het N°. 58, met *franco* Brieven, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** **TE KOOP DOOR TOEVAL.**

Een PIANO, zes en een half octaaf, voor **spotprijs**.

Te bevragen *franco* bij W. J. RAADGEEP te Doetinchem en J. VAN SCHATTENKERK te Doesborgh.

*** **VERKOOPING BIJ EXECUTIE.**

Op Dingsdag den 14den December 1858, des voormiddags ten elf ure, zal door SIJTZE JAN HOEKSTRA, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Haarlem en aldaar woonachtig, ten huize van *J. van den Berg Gz.*, Kleerenbleeker te Heemstede, worden overgegaan tot de openbare verkoop van MEUBELEN, HUISRAAD, INBOEDEL en BLEEKERS GEREEDSCHAPPEN, een PAARD en VARKENS.

De Verkooping geschied om contant geld en zonder eenige verhooging. *Zegt het voort.*

HOUTVEILINGEN 1858.

onder HILVERSUM en 's GRAVELAND.

Men is voornemens ten overstaan van den Notaris A. PERK

PUBLIEK TE VERKOOPEN.

1°. Op Woensdag 15 December, aan de Gooische Vaart, droog EIKEN-ARMHOUT en EIKEN-SPANEN.

2°. Op Vrijdag 17 December, op Eindegooi, aan den Utrechtschenweg, en bij den Koepel van den Heer *Ruys*, EIKEN-HAKHOUT, BOONENSTAKEN, SPARREN, REKHOUT en TAKKENBOSSEN.

3°. Op Woensdag 22 December, op de Hofstede *Schaepen Burgh*, EIKEN- en ander HAKHOUT.

4°. Op Donderdag 23 December, op de Hofstede *Nieuwenoord*, SPARREN-SLIETEN, DENNEN-, EIKEN- en ander HAKHOUT.

5°. Op Vrijdag 24 December, op de Hofstede *Hilverbeek*, EIKEN, IEPEN-, SPARREN-, BEUKEN-, BIRKEN en DENNEN-BOOMEN, EIKEN-HAKHOUT, zware EIKEN- en GREENEN-BRUGLEGGERS en EIKEN-PLANKEN.

6°. Op Maandag 27 December, in het Loosdrechtsche Bosch en aan het Tienhovensche Kanaal, HAKHOUT en DEKSPARREN.

7°. Op Donderdag 30 December, op de Hofstede *Spaanderwoud* en *Sperwershof*, DEKSPARREN, EIKEN-, ELZEN- en ander HAKHOUT.

Al de Veilingen beginnen des voormiddags 10 ure en alles is 8 dagen vóór de Veilingen afgenommerd te zien.

HOUTVERKOOPING

op *St. Anneland*, *Clingendaal*, *Groenendaal* en *Oosterbeek*, onder Wassenaar nabij 's Gravenhage, op Dingsdag den 21sten December 1858, des morgens ten 9 ure precies, van eene aanzienlijke partij extra zware en bijzonder gave IEPEN-, BEUKEN-, EIKEN-, LINDEN-, DENNEN- en POPULIEREN BOOMEN, buitengewoon geschikt voor *Werkhout*, alsmede extra zwaar HAKHOUT, kunnende meerendeels te water worden vervoerd. Te zien 8 dagen vóór de Verkooping, op aanwijzing bij het Biljet vermeld.

*** Men is voornemens ten overstaan van den Notaris A. PERK,

PUBLIEK te VERKOOPEN,

op Woensdag 15 December 1858, des avonds te 6 ure, in *den Rozenboom* te Bussum:

Eene BOERDERIJ met BOUWLAND, breeder bij billetten omschreven, op Donderdag 23 December 1858, des namiddags te 6 ure, te Kortenhoef ten huize van *E. Snel.*

Een dubbel HUIS, waarin *Herberg*, en dienende tot *Raadhuis*, met ERVE, SCHUUR, TUIN en GROND, te Ankeveen, midden in het dorp.

De veilcondítien zullen 8 dagen voor de veilingen ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris A. PERK, te Hilversum, bij wien inmiddels informatien zijn te bekomen.

*** Op Vrijdag den 24sten December 1858, des voormiddags ten 11 ure, zal in het Regthuis te Honkoop bij J. STOLWIJK, publiek worden verkocht:

Eene HOFSTEDE, bestaande in Bouwmanswoning, Schuur- en Hooiberg, benevens 14 Bunders 52 Roeden 20 Ellen Wei- en Hooiland, gelegen in de Gemeente Honkoop, nabij Oudewater.

Verhuurd aan *Frank Verwoerd*, de Landerijen tot den 20sten November 1859 en de Betimmeringen tot den 1sten Mei 1860, om *f* 533.—

Nadere Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

*** Door den Uitgever W. BECKING, te Doesborgh, is aan de Inteekenaren verzonden de 12e Afl. van het Tijdschrift

Het Brood des Levens,

CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN.

REDACTIE:

A. H. VAN DER HOEVE EN J. P. DE KEYSER.

INHOUD DER 12e AFL.: I. De gelijkenis van den onvruchtbaren Vijgeboom, door *D. J. Gulden.* — II. Plotselinge bekeering, door Dr. *D. Burger Jr.* — III. De kortheid en bezwaarlijkheid van ons aardsch bestaan, door *H. A. C. Denier van der Gon.* — IV. Medelijden. Een woord in den Winter, naar aanleiding van een Evangelisch Tafereel, door *C. E. van Koetsveld.* — V. Brieven over de hedendaagsche beschouwing van den Christus, door *J. P. de Keyser.*

Eene fraaije Gelithographeerde PREMIE-PLAAT, op zwaar rojaal Papier gedrukt, wordt den Inteekenaar nog in den loop dezer maand toegezonden.

De Inteekening op den Jaargang 1859 staat bij alle Boekhandelaren open. De prijs is 25 Ct. per maand; de Plaat ontvangt men **gratis.**

Persbladen te koop.

Aan H. H. Katoendrukkers en andere verbruikers, wordt bij deze tot een zeer billijken prijs aangeboden, eene aanzienlijke partij (ps. ms. 1700 stuks) nieuwe of weinig gebruikte PERSBLADEN. Nadere informatien dienaangaande bij den Heer H. C. HARTEVELT; Hoogl. Kerkgracht, Wijk 7 N°. 968 te Leyden.

*** **VERKOOP EENER ZEER BEKLANTE GROF- EN HOEFSMEDERIJ DOOR STERFGEVAL.**

C. DONKER, Notaris te Benningbroek, zal op Dingsdag den 28sten December 1858, 's avonds ten 6 ure, ten Herberge van de Wed. *S. Kuyp*, te Wognum, in publieke Veiling Verkoopen:

Een weldoortimmerd en goed onderhouden WOONHUIS, waarin sedert onheugelijke jaren is en nog bij voortduring met het beste gevolg wordt uitgeoefend de *Grof-* en *Hoefsmederij*, met SCHUUR en ERF, bijzonder gunstig en voordeelig staande en gelegen aan den Straatweg, in de kom van het Dorp Wognum.

*** De Notaris J. D. PASTEUR, te Doetinchem, zal op nader te bepalen tijd en plaats, in het voorjaar van 1859, in het openbaar verkoopen:

HET AANZIENLIJK RENTENGEVEND LANDGOED

DE KRUISBERG,

zeer aangenaam gelegen nabij Doetinchem, met modern en logeabel Heerenhuis, Koetsiers- en Tuinmanswoningen, Paarden- en Beestenstallen, Schuur en verdere Getimmerten, vruchtbaren TUIN met BROEIKAST en BOOMGAARD, BOSSCHEN, BOUW- en WEIDELANDEN, fraaije WANDELINGEN, met zwaar opgaand Hout en goed aangelegd en welig groeijend Plantsoen en Akkermaalsbosschen; voorts de daaraan gelegene BOUWPLAATSEN *ZORGWIJK*, *DE NEDERHEIDE*, *DE BULTERMAN* en *LOUISIANA*; Eindelijk de BOUWPLAATS *DE NEDERBERG*, met de IJSSELWEIDEN, DE WEIDE *DE ROUWENOORD* en eenige VLOGLANDEN aan den Straatweg bij Doetinchem gelegen, een en der root rum 180 Bunders.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda* ziet het licht en is alom ter inzage voorhanden: het **1—4 Stukje** à **90 Cts.** per Stukje van een

Leerboek der proefondervindelijke en toegepaste

NATUURKUNDE;

met eene aanzienlijke verzameling van Opgeloste Vraagstukken en een groot aantal tusschen den tekst geplaatste Houtgravuren.

Vrij bewerkt naar het Fransch van

A. GANOT,

EN GEWIJZIGD ONDER TOEZIGT VAN

P. VAN DER BURG.

Over CANOT'S Werk is slechts één stem: „hij heeft een meesterstuk geleverd!" Waar vindt men geleidelijker gang, bondiger betoogtrant, rijker inhoud dan hier? Vergeefs ook, welligt, zou men elders een' uitgelezener voorraad van **Vraagstukken** ter toepassing, vergeefs een schooner keur van **Gravures** ter opheldering zoeken. Geheel de physische wetenschap op hare tegenwoordige hoogte spiegelt zich hier zuiver en helder af; en daarom wilde een natuurkundige als **P. van der Burg** gaarne zijn toeziend oog aan de nederduitsche bewerking van dit *Meesterstuk* leenen, ja zelfs hier en daar eene volmakende hand er aan leggen.

Soeben ist erschienen und bei Kemink en Zoon in Utrecht zu haben:

Chemische Briefe

von

Justus von Liebig.

Vierte umgearbeitete und vermehrte Auflage.

2 Bände. 62 Bogen. 8. geb. *f* 7-60.

Der Herr Verfasser hat in dieser neuen Auflage außer manchen Erweiterungen einzelner chemischer Briefe eine Anzahl von Vorträgen von allgemein wissenschaftlichem Interesse über das Studium der Naturwissenschaften/ über den Kraftewechsel in der unorganischen Natur/ über den Eigenschaftswechsel der Körper/ über den Materialismus/ über die Selbstverbrennung dafür bearbeitet und eine Reihe agriculturchemischer Briefe hinzugefügt/ wodurch der Umfang so bedeutend vermehrt wurde/ dasz die Eintheilung in 2 Bänden rathsam erschien/ die aber nicht von einander getrennt abgegeben werden können.

Die Widmung des Werkes geruhte Se. Majestät König Maximilian II. von Bayern huldvollst anzunehmen.

C. F. Winter'sche Verlagshandlung in Leipzig.

*** De Boekhandelaars H. PALIER EN ZOON, te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven:

De Zon geeft geene warmte.

Beschouwingen op het gebied der Natuur, door C. W. J CROES. Prijs *f* —,30.

Naar de meening der Uitgevers kan het niet missen, of het onderwerp in deze Brochure behandeld, moet algemeen tot kennismaking met dezelve uitlokken.

*** Bij H. LAGERWEY te Dordrecht, is op den 1sten dezer in het licht verschenen en alom verzonden:

EUROPA.

Verzameling van In- en Uitlandsche Lettervruchten ter bevordering van Wereldkennis en aangenaam Onderhoud.

Onder medewerking van de Heeren *S. J. van den Bergh*, Dr. *Beynen*, *J. B. Christenmeijer*, *S. M. Derksen*, *B. Glasius*, Dr. *W. J. A. Huberts*, *C. J. van Kampen*, *H. C. M. van Oosterzee*, *A. A. M. Rappard*, Dr. *G. D. J. Schotel*, *W. J. van Zeggelen* en anderen.

N°. 12 hield in: GELLERTS laatste Kersfeest en dood. Met eene Plaat. — Angoston de Visscher; door *P. M. van de Velde Mz.* — De Bruine Vrouw. Eene novelle van *H. Batholeti*; door *C. J. van Kampen*. — IDA PFEIFFER. Met eene Plaat. — Oude Zeden en Gebruiken; door Dr. *G. D. J. Schotel.* — Het Legaat van Zuster Egeria. ens enz., benevens Boekbeoordeelingen.

HET EENE NOODIGE,

Woorden van Opwekking in het Christelijk Gezin,

door **N. VAN DE ROEMER** en **B. J. WESTERBEEK VAN EERTEN.**

Prijs per Jaargang of 12 Nommers, versierd met 4 Platen en groote extra Plaat, is *f* 2,80.

Bijbelsch Dagboek,

TEN GEBRUIKE BIJ DEN BIJBELSCHEN ALMANAK VOOR HET JAAR 1859.

Prijs per Jaargang of 12 Nommers. *f* 3,65.

Onder medewerking van de Predikanten *Adriani*, *Boonen*, *Boot*, *Bussingh de Vries*, *Glasius*, *Knottenbelt*, *de Koo*, *Koch*, *van Oosterzee*, *Statius Muller*, *Rienstra*, *Tydeman* en *Westerbeek van Eerten*.

Bij alle Boekhandelaren worden bestellingen op bovenstaande Maandwerken, Jaargang 1859, aangenomen.

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te Amsterdam, is verschenen:

VERHANDELING OVER HET STAATHUISHOUDKUNDIG BEGRIP DER WAARDE.

Door **T. M. C. ASSER.** — *Met den Gouden Eerepenning bekroond door de Faculteit der Regtsgeleerdheid aan de Hoogeschool te Leyden.* Prijs *f* 2,50.

*** Bij G. B. v. GOOR, te Gouda, en alom is te bekomen:

MINA KORN,

HAAKBOEKJE,

Onderrigt en Voorbeelden voor allerlei werken in het Haken, met veertien Platen,

en vermeerderd met onderscheidene nieuwe voorwerpen door de Redactie van het Maandboekje *Aglaja*, 4e Druk. *f* 0,90.

Een allerliefst werkje, dat bij de Dames, reeds zulk een gunstig onthaal vond, dat er drie drukken van uitverkocht werden. Deze *vierde Druk* is niet alleen aanmerkelijk verbeterd en omgewerkt, maar ook met *vele nieuwe voorwerpen* verreikt. — De hoogst duidelijke en geleidelijke trant, waarin hier van de allereenvoudigste haakwerkjes tot de meer zamengestelde en kunstige wordt opgeklommen, maakt, dat iedereen door deze goedkoope handleiding zich zelven onderrigten en volmaken kan in eene der aangenaamste vrouwelijke bezigheden. Niet minder dan 14 Platen strekken tot verduidelijking van het hier gegeven onderrigt

---

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam geeft uit:

UW HUISBOEK

DOOR

HEINRICH ZSCHOKKE.

vierde herziene druk.

VOLKS-UITGAVE. Prijs f 1,50.

In één deel (600 Pagina's) kompleet; gebonden in keurig linnen band.

UW HUISBOEK is in ons vaderland te gunstig bekend om er hier eenige aanbeveling bij te voegen. — In betrekkelijk korten tijd zijn **vijftien duizend Exemplaren** verkocht. Een ieder, onverschillig van welken rang of stand ook, kan zich deze KEUR uit de „*Stunden der Andacht*", bijna om niet aanschaffen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.